

עין משפט
גר מצוה

ד:

בתולה נשאת פרק ראשון כתובות

מסורת הש"ס

(6) לקמן פא, (3) מ"ק כ:
שמות פ"א, (3) ג"ז שם,
(ד) מ"ק כו, סנהדרין מו:
[שם קנ:].

גליון הש"ס

ב"מ אבילותא דעלמא
הסדר, פ"י פ"ט ו' פ"א
הו"פ ד"ה אהר:

מוסף רש"י

הר"ן פמזיג'ת הכותב כ"ו,
כל שוא דברים על קידוש
והיות ומצאין ל"ה הרגל
דבר (דכ"ח ס"א), באפה,
דלחמך כהיה אלה
(הו"פ כ"ג), עד שיתחם
הגולל, גולל הוא הדף
הנכון על הארון לבסוף,
ואתן שדשטת קרי לכו
דופק (סנהדרין מו).
דופק

פ"ק כו. כלומר כי קאמר וכן אהוא יסן בין האנשים והיא ישנה
בין הנשים קאמר ולעולם הך בשלל בעל קאי: קילא ל"ה. לעבור
עליה מנדה דלאבילות לא מהימנת ליה ונאמרה מהימנת ליה: מלאכות
שששש עושה לבעלה. לקמן

הכי קאמר וכן מי שפירסה אשתו נדה ולא
בעל הוא יסן בין האנשים ואשתו ישנה בין
הנשים למימרא דאבילות קילא ליה מנדה
והאמר רבי יצחק בר חנינא אמר רב הונא
(א) כל מלאכות שאשה עושה לבעלה נדה
עושה לבעלה חוץ ממוצת הכוס והצעת
המטה והרחצת פניו ודיו ורגליו ואילו גבי
אבילות תניא אע"פ שאמרו אין אדם רשאי
לכוף את אשתו להיות כוחלת ולהיות פוקסת
באבות אמרו מוצת לו הכוס ומצעת לו
המטה ומרחצת לו פניו ודיו ורגליו לא קשיא
כאן באבילות ידידה כאן באבילות ידידה והא
אביו של חתן או אמה של כלה קתני כי
קתני אשארא ומי שאני בין אבילות ידידה
לאבילות ידידה והתניא מי שמת חמיו או
חמותו יאני יכול לכוף את אשתו להיות
כוחלת ולהיות פוקסת אלא כופה מוטו
ונוהג עמה אבילות וכן היא שמת חמיה או
חמותה אינה רשאה להיות כוחלת ולהיות
פוקסת אלא כופה מוטו ונוהגת עמה אבילות
תני באבילות ידידה הוא יסן בין האנשים
ואשתו ישנה בין הנשים הא וכן קתני
כי קתני אכיוול ואפירכוס והא עמו קתני
מאי לאו עמו במטה לא עמו בבית וכו' ובראמר
ליה רב לחייא בריה יבאפה נהוג אבילותא
דלא באפה לא תנהוג אבילותא רב אשי
אמר מי קמורמית אבילותא דהכא אבילותא
דעלמא * אבילותא דעלמא חמיר ולא אתי
לזולולי ביה אבילות דהכא כיון דאקילו
רבנן אתי לזולולי ביה מאי קולא אילימא
דקתני בועל בעילת מצוה ופורש התם
משום דלא חל עליו אבילותא אי לרבי
אליעזר עד שיצא מפתח הבית אי לרבי
יהושע עד שישתם הגולל אלא דקתני נהוג
שבעת ימי המשתה ואח"כ נהוג שבעת ימי
אבילות אמר מר יבין כך וכין כך לא יבעול לא בערב שבת ולא במוצ"ש
בשלמא בערב שבת משום חבורה אלא במוצאי שבת אמאי לא אמר רבי זירא
משום

ההצעת המטה דהכא היינו
פריסת מדיון שהוא דבר של חיבה הכל הצעת כרים
וכסותם שאין דברים של חיבה שרי לנדה והינה רחיה מדתן כפ'
אע"פ (לקמן נט): הכניסה לו ג' שפחות אינה מצעת לו המטה ואינה

עושה נזמר ארבע יושבת בקמדרא
ואמרינן בגמרא אע"פ שאמרו ד'
יושבת בקמדרא אכל מוצת לו כוס
ומצעת לו המטה ומרחצת לו פניו
דיו ורגליו ופי' בקמדרא דהא דמגא
ג' אינה מצעת לו המטה היינו הצעת
כרים וכסותם דהו דבר שיש טורח
אלל מצעת לו המטה היינו פריסת
מדין ולבדן דמלי דחיבה ניטו
שמכבד עליו ואין זו טורח והיה
הנה של חיבה נראה דדוקא אסור
וכן משמע דמסירה כהדי מוצת
כוס והכחלת פניו ודיו ורגליו כי
התם מיהו לספרים דל"ג במשנה אלא
ואינה מצעת המטה ול"ג לו ובגמרא
גרסין לו אין רחיה משם שיהו חרי
גווי הצעת דמתי' איירי בהצעת
שאר מנות ובגמרא איירי בהצעת
מטה לנדה לדו:

פוקסת. פ"ה מעברת שרק על
פניה ואין נראה דאמר
כפ"כ לקמן (דף יא.) לא שרק ולא
פירכוס משמע דמרי מילי ניטו
פוקסת דהכא היינו פירכוס כדאמר'
במקור כי קתני ואפירכוס
ובשילהי המלניע (שם נה.) קתני פוקסת
ומעברת שרק על פניה ולקמן כפ"כ
דשילהי המלניע (שם נד.) ושם קתני
גודלת ופוקסת אלא נראה דאמר
ומי שאני בין אבילות ידידה

* אבילות ידידה. תימה דנללו
מילתא דרבי יוסף הו' מצי למיפדך
בתימא דהדרי וי"ל דלי לאו הו'
מילתא דרבי יוסף הו' מפלגין בין
שעת חופה לשלל כשעת חופה דכשעת
חופה ילדו מוקפין אע"ג דבעל אכל
לרבי יוסף לא מצי לפלוגי כהדי דהא
דבעל חזיב ליה כחשמו ישנה דלפי'
כשעת חופה אשמו ישנה עמו נדה
ובאבילות ידידה ואפילו הכי באבילות
ידידה קתני הוא יסן בין האנשים
והכי פריך שפיר ולרש"א נראה דלי
לאו דרבי יוסף לא הו' קשה מידי

דעמו ועמה דקתני בנרייתא לאו עמו
אבילות היינו עמה במטה דמיא דהכא באבילות ידידה הו' יסן אינו מגיה בנרייתא אלא
מפרש דעמו דקתני בנרייתא דהי הוא ופריך והא עמו קתני מאי לאו עמו במטה פי' דומיא דעמה ומשני לא עמו בבית כדל"ר רב כו':
עד שיסתם הגולל. כמה מקומות פי' רש"י דגולל הו' כסוי ארון ודופק היינו קרשים שגלדי הארון ונקרא דופק על שם שהגולל דופק עליו
ובעין זה פי' בערוך וקשה לר"ם דאמר בפרק מי שמתו (בבב"ב יט.) דלגלגין היינו על גבי ארוות ואין הו' מדלגין והלא הגולל והדופק
מטמא צאהל כדאמרין בערוך והרע"ב (חולין קט.) ושם) ועוד דכפרק בהמה המקשה (שם עב.) דריש על פני השדה לרצות גולל דופק ולפ"ה
הלא ארון אינו על פני השדה ואומר ה"ר דוד מנציבור כי לפרש"י (דריש) לרצות גולל דופק שפירש דלא מרבינן מעל פני השדה דמטמא
אלא כשפירש אכל צעוד שהוא טמון בטל אגב קרקע ולא מטמא צאהל והשתא אחי נמי שפיר הו' דמדלגין היינו על גבי ארוות ועוד
ר"ם אע"ג דגולל מטמא צאהל מ"מ יכולין לדלג ולטמאות עתם בגולל דתניא בנמ' שמוות (פ"ד) כל טומאה שאין טור מגלה עליה אין כהן
מוחר עליה ור"ם דמשושת היא דהא רביעית דס אין טור מגלה עליה דקתני בנזיר (דף נה.) ושם) וכהן מוחר עליה ועוד הקשה דתניא
בעירובין (דף טו.) כל דבר שיש בו רוח חיים אין עושין ממנו לא גולל לקבר כי ולפ"ה וכן דרך לעשות כסוי ארון מנעלי חיים ויש לומר אע"ג
דאין דרך לעשות כסוי ארון מנעלי חיים מכל מקום כמה דברים אשכחן דלא שכיח ומיירי בהן הש"ס לרצות ולקבל שכר כדאמרין
בפרק המקשה (חולין ע.) בלעמו חולדה והייתו והייתו ויקראו ויהא מאליו מהו הדבוק שני רחמים ואל מוה לוח מוה לוח מוה אף על
פי שלא יכל לעולם ור"ם מפרש דגולל היינו מנזה שהיא אכן גדולה ולשון גולל שייך על האבן כדכתיב וגללו את האבן (נדרש) (נדרש)
ט) ודופק הן שמי אבנים אחת לראשה ואחת לרגלה של מנזה ופעמים כשאין המנזה מוחרת פועמין שם כהמה או דבר אחר
לסימן וזהו הדין דמדלגין לא היה שם מנזה ומחמת המה לא היו מיעומין דרוב ארוות יש בהן פועמין טפה ולא תקשה לר' יהושע
מחמתם חל אבילות כשאין שם מנזה ד"ל דמי מהדרי אפייהו דקוברין כדאמרין במועד קטן (דף כג.) דהנהו דלא אילי בנר שכתב
מבי מהדרי אפייהו וקשה לר"י על פירוש רבינו חס דתניא בתוספתא דאהלות בפרק ד' אמר רבי יהודה שמי אבנים גדולות
של

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones